

GOVOR predsednika vlade dr. Roberta Goloba na državni proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti

Spoštovane državljanke in spoštovani državljani.

Pozdrav vsem zbranim in vsem, ki nas spremljate v tem dragocenem trenutku,

spoštovani prijatelji države Slovenije.

Tistega 23. decembra 1990, na dan odločitve, velike in odgovorne ločitve, sem bil star 23 let. Kot vsi med nami sem imel sanje, upanje, negotovost, ambicije in vizijo. A nisem si mislil, da vas bom imel 35 let pozneje privilegij nagovoriti kot predsednik vlade: kot nekdo, ki so mu številni zaupali svoje ambicije, sanje, upanje in vizijo.

Kaj je modro izpostaviti v takih slovesnih trenutkih? Niz zunanjih kazalnikov uspešnosti zagotovo: Svet nas ima za enakovrednega sogovornika, mi pa ga bogatimo s svojim znanjem in prodornimi ljudmi; Evropa nas ocenjuje kot varno, zeleno in trajnostno naravnano. In takšni smo res. Poslušam pohvale iz tujine o gospodarski trdnosti in uspešnosti, vsi jih doživljamo in si jih zaslužimo.

Danes bom govoril o drugi plati. O svojih občutkih kot človeka, vašega sodržavljana.

Praznični dnevi države so priložnost, da se vprašamo, kaj je smisel življenja. Da gremo po poti temeljnega vprašanja, ki izhaja iz pradavne modrosti, ki pravi: »spoznaj samega sebe«. Ob tem velikem prazniku pogumne odločitve za lastno državo se mi še toliko bolj poraja širša slika: ne le, KDO SEM, temveč kdo SMO pravzaprav Slovenci? Resnično – ta narod v srcu Evrope, ki ima tako osupljivo prodorne, vztrajne, predane, edinstvene, zmagovalne, po vsem svetu zaželeno, prepoznavne državljanke in državljane. Mlade in stare, odraščajoče, modre, sposobne in dobresedno čudežne. **To smo mi.** In eno vem zagotovo: nismo majhni. Smo veličastni. Slovenci smo veličastni! **Nepremagljivi.** Seveda se to najhitreje in najbolj opazi v športu, a tudi številni drugi izjemni posamezniki v naši domovini, ki je v najboljših letih, s svojim znanjem, prispevki, izumi in inovacijami dobresedno rešujejo svet. Ga s svojimi uspehi lepšajo in s to lepoto vse spreminjajo na **boljše in boljše**. Korak za korakom, rešitev za rešitvijo, dan za dnem, ko se nekdo med nami odloči, da bo sledil **notranji poti**, ki je vedno, to gotovo veste tudi ve, spoštovane državljanke, in vi, spoštovani državljani, prijatelji, pot k svetlobi. Pot k svetlobi, kjer smo vsi enaki. Pot k svetlobi, ki toplo poboža v še tako mrzlem in zapletenem dnevu ali v samotni noči, polni dvomov. To je pot, tlakovana s strpnostjo, sočutjem, povezanostjo vseh nas, pot, ki prinese največ dobrega za vse. Pot sprejemanja različnosti, predanosti, da se slišimo, uslišimo in skupaj prebujamo tisto najboljše v vseh med nami, brez ukoreninjenih predsodkov, brez starih omejitev, ki so samo namišljene in vsiljene. Edina pot, ki jo je vredno negovati, ji slediti ter ji predati vse svoje danosti in potencialne; ter nanjo povabiti tudi druge, ko to **zmoremo** in ko dozorimo v spoznanju, da je pomoč drugemu pravzaprav pomoč sebi.

Želim vas spomniti na dobro in na vso našo lepoto z najbolj pristnim in otipljivim, kar nam daje naša država: idrijski žlikrofi, zdrava moka za dišeči domači kruh, sveta gora Triglav, ki nas varuje, delfini, s katerimi skupaj plavamo v čistem morju, imamo čiste reke, jezera. V tujini smo najbolj prepoznavni kot narod izjemno uspešnih športnikov.

A ob vseh teh lepotah in uspehih ne smemo nikoli pozabiti, kaj nas kot ljudi v resnici osrečuje. Zakaj zasloni zamenjujejo bližino in toplino živega stika? Zakaj smo tako brezbržni do žaljivih besed, ki jih izrečemo drug drugemu? Ali smo svojim otrokom poleg ljubezni in materialnega obilja prenesli več stresa, kot ga zmoro odraščajoče bitje?

Globoko me skrbi prihodnost naslednjih generacij: naraščajoče medvrstniško nasilje že v osnovnih šolah, stiske, depresija in tesnoba med mladimi, ki jih tudi, žal, skrivajo pred svetom. Sprašujem se

skupaj z vami: kje smo kot starši, vzgojitelji, državniki odpovedali? Ali smo s svojim obnašanjem in dejanji res zgled? Kaj lahko storimo bolje? Kje vse lahko uvedemo **strpne in spoštljive dialoge**, ki dokazano prinašajo rešitve?

Po drugi strani pa smo lahko hvaležni, da imamo enega najboljših oddelkov neonatalne nege v Evropi. Mladim mamam in družinam omogočamo porodniški in starševski dopust, kar je dragocena redkost in izjema v tem podivjanem svetu. Imamo javno zdravstvo in javno šolstvo. Dostop do dragocenih zdravljenj, ki bi bila sicer nepredstavljivo draga. In bogastvo znanja, s katerim spreminjamo svet.

A če želimo kot skupnost zares hoditi naprej, moramo prepoznati tudi tiste tihe temelje, na katerih vse to stoji.

Med njimi je tudi zavedanje o tem, kako dragocena sta mir in skupna varnost. Koliko truda, modrosti in zrelosti je potrebnih, da ohranjamo družbo, ki namesto razdora izbira sodelovanje in povezovanje.

Močni besedi, samo pomislite oziroma začutite, kako zelo smo **povezani**: ali se kdaj vprašamo, kdo je preko krvodajalske akcije prejel našo kri? Pa vendar se vse prepogosto gledamo z nasprotnih bregov kot predatorji, instinktivne živali, ki prežijo, koga bodo požrle. A jaz verjamem: povezani zmoremo vse.

To je zame danes temeljno vprašanje: kako spodbudimo željo po sodelovanju, povezovanju, prispevanju skupnosti? Morda bi se morali bolj zavedati, da je naša država sposobna biti drugim **VZOR** na poti blagostanja tudi drugim. Začnimo pri sebi: s sprejemanjem in preseganjem senc, s spoštovanjem vse naše raznolikosti, v gradnji skupnosti, v kateri se vsak posameznik razvija, se čuti sprejetega in vključenega. Zveni kot **utopija**? Naj bo **strategija**.

Sprememba se začne pri vsakem od nas. »**Kdor ne mara luči, jo upihne sam; nato pa nima pravice, da bi preklinjal noč,**« je daljnovidno zapisal Ivan Cankar v Beli krizantemi. V novem letu praznujemo 150-letnico njegovega rojstva in še vedno se lahko veliko naučimo od njega.

Spoštovane državljanke, spoštovani državljani,
vljudno vas vabim, da ostanete z menoj še nekaj trenutkov.

Petintrideset let v človeškem življenju pomeni **zrelost**. To je čas, ko imamo znanje, moč in odgovornost. To je čas, ko se zavedamo, da smo mi sami tisti, ki zmoremo, in na nas je, da to tudi uresničimo. In ravno zrelost je obdobje, ko se moramo najbolj zavedati, kaj lahko damo skupnosti. To je čas, ko imamo sposobnost upravljati s svojim življenjem in upravljati življenje ljudi okoli nas. To je tisto največje mojstrstvo, ki ga lahko gojimo v življenju. Skrb zase in skrb za druge.

Slovenci smo že večkrat dokazali, da to zmoremo. Zato vas vabim, da tudi v prihodnje še naprej ostanemo skupaj na tej poti edinstvenosti, ustvarjalnosti in **skupnega sodelovanja**, s katero bomo oblikovali našo lepo, predrago državo. Mogoče na videz majhno v velikost, a veliko v srcu.

Ta trenutek si zasluži spoštovanje in hvaležnost. **Hvaležnost, ker smo tu skupaj**. Ker smo tu skupaj z namenom, da pokažemo, da zmoremo zreti v prihodnost z dvignjeno glavo. Ker si znamo reči: hvala. Hvala, ker smo povezani in naj nas ta trenutek povezanosti navdihne za vse, kar prihaja.

Naj nas ne navdihne le za prihodnje leto, ampak naj nas navdihuje za našo državo, za našo skupnost, za naše otroke. Zato toliko bolj ponosno zaključim z besedami: vse lepo, draga naša Slovenija ob nastopu novega leta samostojnosti in enotnosti.